

fotografie: (c) European Commission
objavljeno na (c) Lazar Baraković

PROCES PROŠIRENJA EU PREMA ZEMLJAMA JUGOISTOČNE EUROPE: OTVORITE SVOJ UM I UKLJUČITE SE!

Europa:
Povijest proširenja
stranica 2-3

Balkan:
Neke povijesne činjenice
stranica 4-5

Opis država:
Jeste li znali...?
stranica 6-7

Pronadite zemlje jugoistočne Europe u srcu europskog kontinenta! | KARTA, stranica 8-9
Pratite zemlje jugoistočne Europe na njihovom putu prema EU! | LENTA VREMENA, stranice 2-15

Troškovi i koristi:
pridruživanja Europskoj uniji?
stranica 10-11

Proširenje EU:
Unija koja stalno raste?
stranica 12-13

Europa za novinare:
O čemu je sva ta priča?
stranica 14-15

EUROPA: POMVJEST PROŠIRENJA

Joanna Szymanska

Jedino što mogu reći: Dobrodošao
nam Balkani!
Olsztyn, PL

Početak male skupine

Proces europskih integracija započeo je s malom skupinom država iz središnjeg i zapadnog dijela kontinenta. Belgija, Francuska, Savezna Republika Njemačka, Italija, Luksemburg i Nizozemska osnovale su tijekom 1951. godine Zajednicu za ugljen i čelik na međudržavnoj konferenciji u Parizu. Zajednica je osnovana s nadnacionalnim upraviteljima i ranim oblikom Europske komisije, Suda, Vijeća i Parlamenta kako bi se među njima osigurao mir. Šest gore navedenih zemalja nadišlo je, dakle, ove međudržavne upravitelje međunarodnih odnosa koji su vladali Europom od 17. stoljeća. Godine 1957., prema istim su načelima osnovali Europsku ekonomsku zajednicu (EEZ), jezgru današnje Europske unije.¹¹

Britanije i Sjeverne Irske postale članice. Najjači čimbenik koji ih je privukao bio je gospodarski razvoj na zajedničkom tržištu EEZ-a, uz carinsku uniju i stabilne sustave trgovinskih zakona. Potrebno je razumjeti i sljedeće, dekolonizacija je uglavnom završila krajem 1960-ih godina, pa su europske države manje-više izgubile i svoj status svjetskih sila i svoje antagonističke svjetske interese.

Pridruživanje Grčke 1981., odnosno Španjolske i Portugala 1986. godine, može se promatrati kao nešto što je ostvareno pod sličnim okolnostima. Sve su tri zemlje došle iz desničarskih ili vojnih autoritarnih režima, a tržišno gospodarstvo u tim je zemljama bilo slabo razvijeno. U svrhu vlastite demokratske stabilizacije, ovim su zemljama trebali stabilni demokratski temelji u skupini partnera. Gledajući unatrag, čini se da ovaj eksperiment dobro funkcioniра te je dao, te zapravo još uvi-

Europska revolucija s kraja 1980-ih i početka 1990-ih godina omogućila je ponovno ujedinjenje Njemačke, te time dovela do prvog pridruživanja jednog teritorija bivšega istočnoga bloka. Nijedan drugi teritorij nije se kasnije pridružio Europskoj uniji time što je postao sastavni dio jedne postojeće države članice. Austrija, Finska i Švedska vezane su svojom deklaracijom o neutralnosti. Hladni rat i nacionalni suverenitet predstavljaju kontekst takve neutralnosti, ali su zbog toga ostale izvan Zajednice dok nije došlo do pada komunističkog bloka.

Godine 1995. prve su države postale nove države članice Europske unije koja je osnovana dvije godine ranije.

Veliko proširenje

Godine 2004. došlo je do najvećega proširenja do tada, kada se EU i prethodnicima pridružio najveći broj država. Cipar, Česka Republika, Estonija, Mađarska, Latvija, Litva, Malta, Poljska, Slovačka i Slovenija postale su države članice 1. svibnja iste

// 02.05.1991.
Incidenti u Borovom selu blizu Vukovara (istočna Hrvatska). Početak raspada Jugoslavije i početna faza tzv. „jugoslovenskih rata“.

// 27.05.1991.
Početak desetodnevног rata između Slovenije i Jugoslavenske narodne armije (JNA)

// 29.04.1991.
Albanija uvođi prvi ustav u skladu s načelom vladavine prava i demokracije nakon prosvjeda studenata u prosincu 1990. i veljači 1991.

// 25.06.1991.
Hrvatska i Slovenija proglašavaju neovisnost od jugoslavenske federacije.

Prvi krug proširenja

Bilo je potrebno šesnaest godina dok 1973. godine nije došlo do prvoga kruga proširenja, pa su Republika Irska, Danska i Ujedinjeno Kraljevstvo Velike

rek daje, snažan zamah kasnijim i tekućim krugovima proširenja.

Iznad blokovske konfrontacije

godine. Bugarska i Rumunjska pridružile su se 2007. godine. Europska unija 2011. godine ujedinjuje 27 država članica.

Razlozi za pridruživanje

Europskoj uniji

Nakon gotovo 40 godina od prvi pridruživanja, neki razlozi postajanja državom članicom mogu se sasvim bjelodano vidjeti.

Riječ je o trijadi ciljeva, odnosno demokraciji, tržišnom gospodarstvu i povratku u Europu.^[3]

U širem kontekstu, europske integracije mogu se obilježiti fazama postnacionalizma, postimperializma, post blokonfske konfrontacije i postkomunizma. Pojedinačne okolnosti mogu se značajno razlikovati. Međutim, pokretački čimbenici kojima se osigurava neovisnost, stabilizira demokracija i stvara gospodarsko bogatstvo zajedničke su vrijednosti koje dijele države članice i stanovnici Europske unije.

Kriteriji članstva

Od 1993. godine, EU se bavi s potvrđenim kriterijima pridruživanja novih država članica. Ove su godine šefovi država i vlasta – takozvano Europsko Vijeće – sastavili nekadašnje implicitno postojeće uvjete za članstvo i ubočili ih u kopenhaške kriterije. Treba razumjeti da su ti kriteriji zapravo obvezujući i za one države koje su već članice EU-a.

„Članstvo zahtjeva da država kandidatkinja ostvari stabilnost institucija, čime se jamči demokracija, vladavina prava, prava

preuzimanja obveza članstva, uključujući poštivanje ciljeva političke, ekonomске i monetarne unije.“^[4]

Unije tako i država kandidatkinja.“^[5]

„Mirotvorni,
demokratski i
slobodni razvoj
poput magne-
ta su za države
koje nisu
članice EU-a.“

Sažeto se ove obveze za države kandidatkinje nazivaju trima kriterijima politike, ekonomije i pravne stečevine (cjelokupni pravni sustav koji postoji i dalje se razvija), pored deklarirane volje da se poduzimaju daljnji koraci prema integraciji.

Međutim, često se zaboravlja na četvrti kopenhaški kriterij, a on obvezuje EU koja se širi i njezine države članice da poduzimaju neizbjegljive reformske korake kako bi proširena Europska unija bila učinkovita i demokratična.

// 08.09.1991.
Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija proglašava neovisnost od jugoslavenske federacije pod ustavnim imenom Republika Makedonija.

// 25.08.1991.
Početak napada na Vukovar i prvo etničko čišćenje nesrpskog stanovništva.

// 19.12.1991.
Kao reakcija na hrvatski proglašava neovisnost, Krajina proglašava suverenitet. Knin je određen kao glavni grad Republike Srpske. To je područje 1995. opet postalo dio Hrvatske.

čovjeka i poštivanje načela zaštite manjina, postojanje funkcionalnog tržišnog gospodarstva, ali i sposobnost hvatanja u košta s konkurentnim pritiscima i tržišnim silama unutar Europske unije. Članstvo prepostavlja sposobnost države kandidatkinje u pogledu

„Sposobnost Europske unije u smislu prihvatanja novih članica, istovremeno održavajući zamah europskih integracija, također je važno obilježje općeg interesa kako

Koje smo pouke izvukli?

U vremenima gospodarskih nevolja, socijalne nekoherentnosti i nacionalističkog populizma, čini se potrebitim zapamtiti vrijednosti Europske unije. Premda proces europskih integracija ne predstavlja uspjeh koji se pravocrtno ostvaruje, odrednice mirotvornog, demokratskog i slobodnog razvoja i dalje poput magneta privlače europske države i stanovnike da traže članstvo u EU. Dok god je tome tako, Europa je, čini se, na pravome putu.

^[1] Sürk, P.M./Weigall, D. (izdanje) 1999.: Origins and Development of European Integration. A Reader and Commentary (Podrijetlo i razvoj europskih integracija). Literatura i komentar, London: Pinter, str. 126

^[2] Pollak, J. / Slominski, P. 2006, Das politische System der EU, Wien: Facultas, str. 17-51.

^[3] Lippert, B. 2004, Glanzloser Arbeitserfolg von epochaler Bedeutung, in: idem, Bilanz und Folgeprobleme der EU-Erweiterung, Baden-Baden: Nomos, str.21.

^[4] <http://www.europa.eu/roparl>.

philipp_bekaert
Jugoistočna Europa više je od alamantrih slika rata koje se s njom povezuje. Ona je dio Europe.
Bruxelles, B

europa.eu/
enlargement/ec/pdf/
cop_en.pdf (zadnje: siječanj 2011.)

// 05.03.1992.
Bosna i Hercegovina proglašava neovisnost od jugoslavenske federacije.

^[5] Vidi prethodnu fusnotu.

BALKAN – NEKE POVIJESTI

Balkan u previranjima europske povijesti

„Europska povijest dvadesetoga stoljeća počela je na Balkanu. Siromaštvo i etničko rivalstvo izolirali su ljudе i raspirili mržnju“¹

Irina Gerassimovitsch
Europa mnogo toga može naučiti od Balkana, koji je jedan od najpromjenjivijih regija na kontinentu.
Minsk, BY

Kada govorи o području na jugoistoku Europe koje se proteže od Crnog do Jadranskog mora, gotovo nitko ne povezuje pojам Balkana s planinom Balkan, po kojoj je dobio ime. Uglavnom se automatski ukazuje na područje koje uključuje bivšu Jugoslaviju (Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku, Kosovo pod Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244, Bivšu Jugoslavensku Republiku Makedoniju, Crnu Goru, Srbiju, Sloveniju), Albaniju, te možda Grčku, Rumunjsku i Bugarsku. Kancelar Metter-

specifičnim? Dvojaka uloga sjecišta kultura i „bureta baruta“ kroz stoljeća je imala veliki utjecaj, pri čemu je sjedište kultura u svojoj političkoj dimenziji – gdje su Austro-Ugarsko, Otomansko i Rusko carstvo željeli proširiti svoju silu nauštrb ostalih. Politička dinamika potiče procese te utječe na kulturu i identitet u različitim smjerovima na Balkanu.

Osim toga, treba prepoznati i ponekad podcenjivanu ulogu ni jasnog razgraničenja konfesijske strukture niti konfesijske strukture koja voljno surađuje, ali se ipak preklapa. Ipak se javlja slika Sarajeva kao primjer koji nije samo jednom bio označen kao „Europski Jeruzalem“, koji stoji kao impresivan primjer ove napukle raznolikosti.¹⁴

Ujedinjenje kao prvi korak prema zajedničkoj budućnosti?

„Glavni je problem bila nesposobnost pronalaženja prave mješavine stvarnih različitosti i zajedničkih stavova.“⁵

nekoliko ostalih etničkih skupina. Nekoliko godina kasnije, točnije 1929. godine, ova je država preoblikovana u Kraljevinu Jugoslaviju (poznata i kao Šestosiječanska diktatura). U travnju 1941. godine, njemačke su oružane snage napale zemlju i podijelile je na nekoliko dijelova. Hrvatska država s Bosnom i Hercegovinom postala je njemačka satelitska država, a ostali su dijelovi potpali pod talijansku, njemačku, mađarsku i bugarsku vlast. Ove su podjele već i ranije pronašle svoj izričaj stvaranjem paravojnih formacija, ustaša na hrvatskoj strani i četnika na srpskoj.

„Balkan je istovremeno i sjecište kulture i „bure baruta.“

// 08.04.1993.
Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju (ICTY) počinje s radom. Carla del Ponte postaje prva tužiteljica.

// 05.04.1992.
Početak opsade Sarajeva u trajanju 1.425 dana. Ozbiljne borbe izbijaju na cijelom području Bosne i Hercegovine

// 09.11.1993.
Hrvati teškim granatiranjem ruše star mostarski most. Obnova je dovršena tek 2004.

nich primijetio je da „Balkan počinje u Rennwegu“ – cesti na jugoistoku Beča.¹² Još jedna napomena – kaže se da je Winston Churchill Balkan nazivao „mekim, ranjivim dijelom Europe“¹³. Ali što je to, što Balkan čini tako

Godine 1918., kao rezultat pada carstava koja su se međusobno natjecala, svekoliko je oduševljenje dovelo do prvog procesa ujedinjenja južnih Slavena na Balkanu. Prva država koju su оформili Slovenci, Hrvati i Srbi nije u svome nazivu spominjala

Nakon što je 1912. godine proglašila neovisnost nakon što je četiri stoljeća bila otomanska provincija, Albanija je doživjela nekoliko promjena okolnosti, od okupacije do anektiranja od strane svojih susjeda. Komunistička diktatura Envera Hodža stu-

VIJESNE ČINJENICE

pila je na vlast 1944. godine, a naizmjence je surađivala s Jugoslavijom, Sovjetskim Savezom i Kinom. U razdoblju od nekoliko godina čak se razgovaralo i o konfederaciji s Jugoslavijom. Gospodarska i politička previranja na međunarodnom su plani obilježili sve izoliraniju Albaniju u desetljećima vladanja komunizma u toj zemlji. Tek su se krajem 1980-ih godina nakon Hodžine smrti odnosi sa susjedima, pa i sa zapadnim zemljama počeli korak po korak normalizirati. Jugoslavenski

pomoći saveznika.

Središnja ličnost bio je maršal Josip Broz Tito. Ne samo što je predvodio partizane nego je bio i izabran na referendumu za premijera, ali je kasnije postao predsjednik države. Jugoslavija je slijedila vlastiti put, premda se njome upravljalo na način sličan onome u Sovjetskom Savezu. Tito je 1948. godine raskinuo odnose sa Staljinom i bio sklon konceptu politike nes-

autonomne pokrajine, a 1986. godine Slobodan Milošević preuzeo je vlast u Srbiji. Početkom 1990-ih godina u Jugoslaviji su održani prvi slobodni

monika_stadler

Stanovnici Venecije osobito su skeptični u vezi s ulaskom Balkana u Europsku uniju, ali su svjesni prednosti za obje strane.

Bassano, I.

višestrački izbori. U Bosni i Hercegovini, Hrvatskoj i Srbiji vlast su osvojile nacionalno orijentirane političke stranke.^[6]

^[1] Kaplan, Robert D., „Die Geister des Balkans. Eine Reise durch die Geschichte und Politik eines Krisengebiets“, Hamburg 1993, str.22

^[2] Slavko Ninić im Gespräch mit Robert Sommer, in: Augustin. Die erste österreichische Boulevardzeitung, 4.2005.

^[3] Herm, Gerhard, „Der Balkan. Das Pulverfass Europas“, Düsseldorf, Wien, Moskau 1993, str.320.

^[4] „Sarajevo. Risse im Asphalt“, in; Ihlau, Olaf; Mayr, Walter, „Minenfeld Balkan. Der unruhige Hinterhof Europas“, Bonn 2009, str.111.

^[5] Banać, Ivo, „Jugoslawien 1918-1941“, in: Melčić, Dunja (Hg.), „Der Jugoslawienkrieg. Handbuch zu Vorgeschichte“, Verlauf und Konsequenzen, 2. Aufl., Wiesbaden 2007, str.166.

^[6] Grčka i BiH: Jugoslavenska Republika Makedonija potpisuju „Privremeni sporazum“, čime rješavaju većinu bilateralnih pitanja. Zbog toga potonja država uvođi novu zastavu 5. listopada. Sunce s osam zraka zamjenjuje zvijezdu iz Vergine.

INFO Rat u Hrvatskoj

Nakon mirne reintegracije i postizanja potpunog suvereniteta u okviru vlastitih granica 1998. godine, Hrvatska je bila u mogućnosti nastaviti ostvarivati svoju dugovječnu europsku ideju. Rezultat petogodišnjeg rata protiv nadmoćnijeg protivnika bio je veliki broj žrtava, 25 posto devastiranog gospodarstva i infrastrukture. Unatoč činjenici što je glavni cilj hrvatske politike bilo postajanje dijelom Europske zajednice, uz takve je povijesne okolnosti Hrvatska u odnosu na druge države kandidatkinje trebala uložiti daleko više truda i vremena kako bi prevalila razdoblje tranzicije. Danas, 15 godina kasnije, na svim se razinama ostvaruje regionalna suradnja u mnogim područjima. Jedna takva suradnja odnosi se na podršku koju Hrvatska daje svim svojim susjedima na njihovom putu prema EU, time što im je dala potpuno prevedene dokumente kao što su pravna stečevina EU-a, iskustva i najbolje prakse.

partizani proglašili su Demokratsku Federativnu Jugoslaviju 1943. godine, a taj se naziv koristio do 1963. godine, kada je država preimenovana u Socijalističku Fe-

vrstanih, što je Jugoslaviji donijelo velik međunarodni ugled i opće prihvatanje.

Ipak, mnogi su problemi ostali neriješeni:

// 04.08.1995.
U okviru vojne operacije Oluja, tisuće srpskih civila bježi iz Hrvatske te Bosne i Hercegovine u Srbiju.

// 11.07.1995
Masakr u Srebrenici pod zapovjedništvom Ratka Mladića. Armija Republike Srpske ubija oko 8.000 muškaraca i dječaka bošnjaka uz nazočnost snaga UN-a.

// 30.08.1995.
Snažni zračni udari NATO-a na položaj bosanskih Srba. Cilj je bio prisilit Srbe na povlačenje teškog naoružanja.

derativnu Republiku Jugoslaviju. Uloga panjugoslavenskih partizana i rojaličkih četnika bila je najznačajnija u oslobođanju zemlje od talijanske i njemačke okupacije. Osim određene potpore Crvene armije u oslobođanju Beograda, za ponovno uspostavljanje jugoslavenske države nakon Drugog svjetskog rata nije bila potrebna

ravnopravnost i kompenzacija među etničkim skupinama, gospodarske razlike između juga i sjevera zemlje, dominantne skupine u odnosu na manjine koje se gledalo pokroviteljski. Reforme su se pokazale nedostatnima kada je Tito umro 1980. godine. Ukrzo nakon toga, Kosovo je zatražilo status republike, a ne

^[6] Džihic, Vedran, „Newcomer Balkan. Historischer Hintergrund.“ Vortrag Wiesbaden 9.12.2009.

Albanija

(c) European Commission |

Dvorac Rozafa

JESTE L

Tarator je albansko jelo, hladna juha od krastavaca za pripravu koje se u zamrznuti jogurt umiješaju krastavci, češnjak, kopar i maslinovo ulje. U Albaniji postoji 14 nacionalnih parkova koji su stanište brojnih biljnih i životinjskih vrsta, a ujedno predstavljaju i nedirnute, turistima atraktivne krajobrace. Najveći su Nacionalni park Prespa i Nacionalni park Shebenik-Jabllanice u blizini granice s Makedonijom. Grad Berat koji se smjestio u središtu zemlje jedan je od najstarijih gradova u toj zemlji. Nalazi se na rijeci Osum te ga se naziva Gradom tisuću prozora. Franjevački svećenik Gjergj Fishta (1871.-1940.) jedan je od najčuvenijih pisaca iz ove zemlje. Uz Lahuta e Malcis (Gorštačka lutnja) napisao je najveći junački ep sjeverne Albanije.

Bosna i Hercegovina

Smještena u planinama i šumama, Bosna i Hercegovina te osobito njezin glavni grad Sarajevo poznati su po tragovima različitih

Hercegovine jest Ivo Andrić, koji je napisao „Na Drini čuprija“, a 1961. godine dobio je i Nobelovu nagradu. Ne smijemo zaboraviti ni pjesnika Abdoulaga Sidrana,

Predsjednička zgrada u Sarajevu.

čiji su filmski scenariji za Emira Kusturicu i druge međunarodno poznati ili pak pjevača Dina Merlini, kojega se sluša kudikamo dalje od granica njegove zemlje.

Hrvatska

Kravati je ime dala francuska administracija iz 17. stoljeća prema marami koja se vezala „a la croate“, ili na hrvatski način. Na neki je način Hrvatska donijela jedan obvezni odjevni predmet među europske

svjetsku kulturnu baštinu. Godine 2010. grad Split bio je ponosni domaćin svjetskog prvenstva u atletici, ali za hrvatske ljubitelje sporta vjerojatno je bilo važnije treće mjesto

Gradski život u Varaždinu.

na svjetskom prvenstvu u nogometu koje je 1998. održano u Francuskoj. Tako Hrvatska ne izvozi samo svoja zemna bogatstva kao što je porculanska zemlja Kaolin, nego i izvrsne nogometare u velike europske klubove.

Kosovo (prema Rezoluciji Vijeća sigurnosti UN-a 1244)

// 06.02.1999.
Početak Rembouilletovih razgovora o konceptu mirovnog ugovora između Savezne Republike Jugoslavije i kosovskih Albanaca

// 22.01.2001.
U BiH s Jugoslavenskoj Republici Makedoniji, sukob između UCK-a i albanske manjine u zemlji eskalira granatiranjem policijske postaje u Tearcu.

// 21.11.1995.
Rat u Bosni i Hercegovini prestaje prihvatanjem Daytonskog sporazuma

// 24.03.1999.
Početak tzv. Kosovskog rata. NATO zračnim udarima napada Saveznu Republiku Jugoslaviju (kraj 10. lipnja 1999.)

utjecaja, od onih turskih do austrijskih. Neki Bosnu i Hercegovinu definiraju kao spoj orientalne i zapadne kulture, a ništa manje nije zastupljena višejezična, multietnička i multikonfesionalna povijest. Svjetski poznat stanovnik Bosne i

muške modne dodatke, dok su Austrougarsko carstvo u središnjem i istočnom dijelu, odnosno renesansni utjecaj Mlečana donijeli svoje predivne arhitektonske stilove u hrvatske gradove. Samo jedan primjer tome je grad Dubrovnik koji spada u

Na srpskom i hrvatskom jeziku „kos“ je ptica. Država Kosovo dobila je ime prema polju kosova (Kosovo polje na srpskom, odnosno Fushë Kosovë na albanskom) u blizini Prištine. Geološki je Kosovo depresija okružena planinama te je oduvijek

ZNALI?

Suvremeno središte Podgorice

Srbija

Srbija koja danas broji 7,4 milijuna stanovnika država je koja datira iz bogate srednjovjekovne povijesti, a najvredniji samostani obilježeni su bizantskom i pravoslavnom tradicijom. Nakon ponovnog stjecanja neovisnosti od Ottomanskog carstva u 19. stoljeću, Srbija je uspostavila prvu ustavnu monarhiju na Balkanu.

Ohrid je proglašen lokalitetom svjetske baštine UNESCO-a 1979. godine

koji je držala američka država Južna Dakota. Ostaci prvog opservatorija na kopnu Europe sežu unatrag 3800 godina. Taj je objekt poznat pod nazivom Kokino.

Srpska kulturna scena stekla je međunarodnu popularnost, među ostalim, zahvaljujući ličnostima kao što su Danilo Kiš, Bogdan Bogdanović ili Milo Dor. Spo-

bilo važna poljoprivredna regija. Kosovska su vina dobro poznata u cijelome svijetu. Anton Pashku (1937.-1995.) bio je središnja ličnost albanske književnosti 20. stoljeća na Kosovu. Smatra ga se avan-

Prizren, drugi najveći grad na Kosovu

gardnim književnikom, a ostavio je trajan utjecaj na buduće naraštaje pisaca. Džamija Shinan Pashe u Prizrenu, koji je drugi najveći kosovski grad, spomenik je kulture iz otomanskog razdoblja, a ujedno je i najveća islamska džamija u zemlji. Njezin minaret od 43,5 metra najviši je minaret u cijeloj balkanskoj regiji.

Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija

Crna Gora

Petar Petrović Njegoš II. bio je u prvoj polovici 19. stoljeća vladar i princ biskup Srpske pravoslavne crkve Crne Gore, ali jednako važno kao i što je bila njegova borba za svoju zemlju jest i činjenica da je bio jedan od najvažnijih pjesnika na srpskom jeziku. Izgleda da su ogromna priroda bogatstva Crne Gore u šumovitim pla-

Središte Beograda

menimo još i doprinos suvremenoj glazbi u Europi – 2007. godine srpska je pjevačica Marija Šerifović čak pobijedila na Eurosongu.

// 12.03.2003.
Atentatori likvidiraju predsjednika Vlade Srbije u javnosti. Tijekom njegove vladavine, Slobodan Milošević izručen je međunarodnom kaznenom судu (ICTY)

// 15.03.2004.
Nakon lažnih medijskih natpisa da su Srbi ugušili albansku djecu u rječi, događa se progon srpske manjine koja živi na Kosovu.

// 13.08.2001.
Zaključen Ohridski okvirni sporazum.
Etničke manjine u Makedoniji dobivaju dalekosežna prava.

// 26.02.2004.
Predsjednik Bivše Jugoslavenske Republike Makedonije Boris Trajkovski poginuo u zrakoplovnoj nesreći u blizini Mostara (BiH). Razlog pada zrakoplova još uvek je nepoznat.

Postoji jedno novo vrhunsko postignuće koje se objavljuje među svjetskim rekordima. Stanovnici sela Sarčeva skuhali su 3,15 tona graha u velikom loncu i time nadmašili trenutni rekord od 1,35 tona

ninskim lancima – po kojima je država i dobila ime – jednostavno morala iznjedriti pjesnika poput Njegoša.

ZEMLJE JUGOISTOČNE EUROPE U SRCU EUROPSKOG KONTINENTA

ALBANIA

glavni grad	Tirana
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	3,14 milijuna
površina	28,748 km ²
BDP (per capita)	4,520 USD
stopa gosp. rasta	5.4 %
stopa nezaposlenosti	13.0 %
vjeroispovijesti	muslimani (70%), pravoslavci (20%), katolici (10%)
predsjednik	Bamir Topi
predsjednik Vlade	Sali Berisha

BOSNIA AND HERZEGOVINA

glavni grad	Sarajevo
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	3,77 milijuna
površina	51,129 km ²
BDP (per capita)	4,520 USD
stopa gosp. rasta	5.4 %
stopa nezaposlenosti	(nema podataka)
vjeroispovijesti	muslimani, pravoslavci, katolici
predsjednik	Predsjednik predsjedništva + 2 člana tročlanog rotirajućeg predsjedništva
predsjednik Vlade	Nikola Špirić

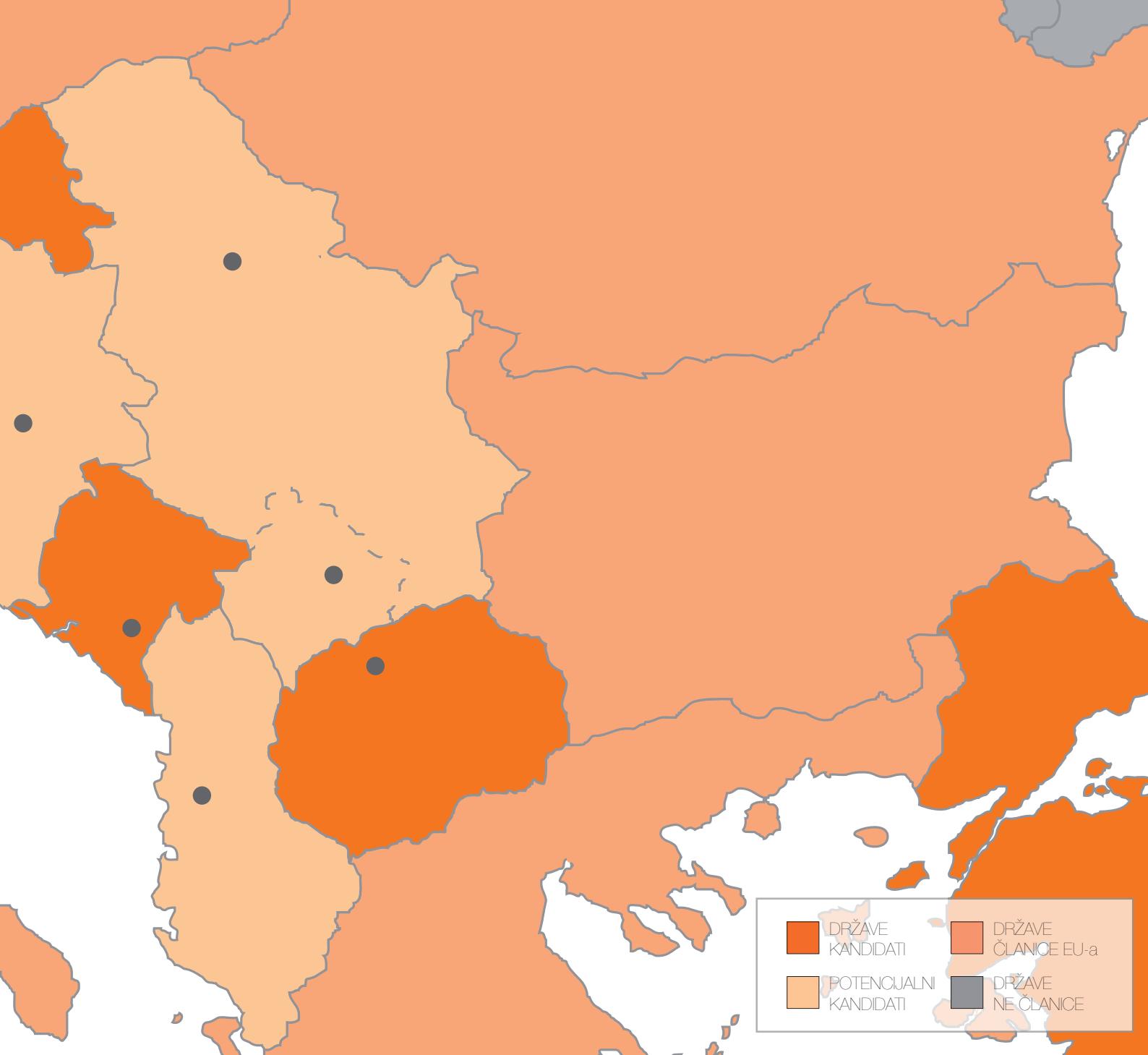
CROATIA

glavni grad	Zagreb
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	4,43 milijuna
površina	56,542 km ²
BDP (per capita)	13,580 USD
stopa gosp. rasta	- 5.8 %
stopa nezaposlenosti	9.1 %
vjeroispovijesti	katolici (90 %), srpski pravoslavci (4%), muslimani (1%)
predsjednik	Ivo Josipović
predsjednik Vlade	Jadranka Kosor

KOSOVO (UNDER COUNCIL RESOL)

glavni grad	Pristina
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	1,76 milijuna
površina	10,886 km ²
BDP (per capita)	nem
stopa gosp. rasta	5.49 %
stopa nezaposlenosti	45 %
vjeroispovijesti	muslimani (50 %), srpski pravoslavci (40 %), katolici (5 %)
predsjednik	trenutno nema
predsjednik Vlade	Hastim Thaci

UN SECURITY RESOLUTION 1244

članica	
publika	
3 milijuna	
887 km ²	
a podataka	
6	
6	
slimani, pravoslavci, katolici	
utno upražnjeno	
nim Thaçi	

THE FORMER YUGOSLAV Republika OF MACEDONIA

glavni grad	Skopje
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	2.04 milijuna
površina	25,713 km ²
BDP (per capita)	4,130 USD
stopa gosp. rasta	- 0.7%
stopa nezaposlenosti	32.2%
vjeroispovijesti	pravoslavci (70%), muslimani (25%), katolici
predsjednik	Gjorge Ivanov
predsjednik Vlade	Nikola Gruevski

MONTENEGRO

glavni grad	Podgorica
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	0.6 milijuna
površina	13,812 km ²
BDP (per capita)	6,000 USD
stopa gosp. rasta	8.1%
stopa nezaposlenosti	9.0%
vjeroispovijesti	pravoslavci, katolici, muslimani
predsjednik	Filip Vučanović
predsjednik Vlade	Igor Lukšić (trenutno)

SERBIA

glavni grad	Beograd
oblik vlasti	Republika
stanovništvo	7.35 milijuna
površina	77,474 km ²
BDP (per capita)	5,590 USD
stopa gosp. rasta	-3.0%
stopa nezaposlenosti	13.6%
vjeroispovijesti	pravoslavci, katolici, muslimani, protestanti, židovi
predsjednik	Boris Tadić
predsjednik Vlade	Mirko Cvetković

TROŠKOVI I KORISTI PRIST

INFO

Korisni linkovi i adrese

Zaklada hrvatskog državnog zavjeta
www.zhdz.hr

Zaklada Konrad Adenauer
www.kas.hr

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija
www.mvepi.hr

Delegacija Europske unije u Republici Hrvatskoj
www.delhrv.ec.europa.eu

EU fondovi
<http://eufondovi.eu>
www.strategija.hr

Ministarstvo financija
www.mfin.hr/hr/eu-fondovi

Institut CMC
www.civic-institute.eu

Svojim geopolitičkim položajem Hrvatska je dio svih svjetskih i europskih promjena i razvoja događaja. Kao punopravna država članica EU-a, Hrvatska će imati priliku ne samo biti sastavni dio takvih razvoja događaja nego i igrati aktivnu ulogu u njima kroz procese odlučivanja, kratkoročne i dugoročne planove EU-a, itd. Ta će činjenica Hrvatskoj omogućiti da svoje ciljeve ugraditi u zakonodavne postupke, a time će moći i intenzivnije strateški planirati kako bi očuvala nacionalne interese i resurse. Nadalje, Hrvatska će postati dio jedne zajednice koja počiva na ljudskim pravima i demokraciji. Pridruživanje će omogućiti dodatni mir i stabilnost u regiji, jer gledajući unatrag, EU je osigurala najdugotrajnije razdoblje mira u Europi u povijesti. Sudjelovanjem u vanjskoj politici EU-a, Hrvatska će biti daleko više uključena u svjetske događaje i problematike.

Otvaranje vrata za više od 500 milijuna građana također će otvoriti vrata velikih prilika za hrvatska trgovačka društva i poduzetnike. Financijska je potpora vrlo važna za male i djelomično još uvijek financijski nestabilne države, kao što je Hrvatska. Postoje mnogi primjeri, osobito oni koji se odnose na trenutnu finan-

ulaganja. Takvo što smatra se velikom prilikom za dovršavanje procesa privatizacije i možebitne strateške partnere za restrukturirana trgovacka društva u državnom vlasništvu, ali i za cijelokupni privatni sektor. Ujedno će i mogućnosti obrazovanja omogućiti slobodno kretanje studenata i razmjeni mišljenja s njihovim europskim kolegama. Time će se unaprijediti i još više ubrzati trenutni prijenos znanja i iskustava, što može osigurati održiv prosperitet uslijed stvaranja novih naraštaja temeljenih na znanju. Ista će mobilnost biti na raspolaganju i radnoj snazi.

„Ulazak u EU donijet će u regiju daljnji mir i stabilnost.“

S druge strane, hrvatsko će se tržište otvoriti, a mnoga će međunarodna trgovacka društva izvršiti prodor na tržište i pokušati preuzeti tržišne niše. Za neke će hrvat-

// 16.05.2004.
Hrvatska službeno postaje država kandidatkinja

// 22.03.2004.
Bivša Jugoslavenska Republika Makedonija prijava se za članstvo u Europskoj uniji.

// 17.12.2004.
Europsko Vijeće načelno odlučuje početi pregovore s Hrvatskom.

// 01.05.2004.
Slovenija postaje država članica Europske unije.

cijisku krizu, koji pokazuju da je upravo solidarnost jedna od osnovnih vrijednosti EU-a. Kao država članica, na Hrvatsku će se gledati kao na „sigurniju“ zemlju za

ske poduzetnike biti teško natjecati se s takvim financijski snažnijim trgovackim društvima što može dovesti do mnogih stečajeva i veće stope nezaposlenosti.

UPANJA EUROPSKOJ UNIJI?

Međutim, međunarodna trgovačka društva osigurat će nova radna mjesta. Dakle, u privatnom sektoru mogu se očekivati određeni prevrati, ali ne u značajnoj mjeri. Gledajući iz druge perspektive, Hrvatska će imati priliku biti poveznica prema ostalim zemljama iz regije koje nisu članice EU-a osiguravajući mogućim ulagačima logističku pomoću i potporu u blizini lokacija za obavljanje ulaganja, ali još uvijek unutar granica EU-a.

Stara gradska jezgra Dubrovnika

Daleko veći problem bit će mastodontska poduzeća koja su još uvijek u vlasništvu države i koja se još uvijek subvencioniraju, kao što su Hrvatske željeznice (HŽ), brodogradilišta, itd. Ona zapošljavaju desetke tisuća radnika te su jedini poslodavci u svojim regijama/gradovima. Ukidanjem subvencija, morat će postati konkurentna na međunarodnom tržištu. Budući da prema međunarodnim iskustvima takav scenarij nije realan u njihovoj trenutnoj tržišnoj niši, ona će se morati re-pozicionirati. Isto to zahvatiti će i sektor poljoprivrede.

Troškovi	Širenje EU-a skupo je za države članice. Učinkovite države trebat će u još većoj mjeri postati platac Europe.	Značajna sredstva iz strukturnih i poljoprivrednih fondova slijevaju se natrag u države EU-a. Države članice s većim udjelom izvoza izvlače korist iz kupovne moći u državama koje se subvencioniraju.
Tržište rada	Zbog migracije poduzeća u središnju i Istočnu Europu, radna mjesta gube se na trenutnoj lokaciji.	Zbog rezanja troškova mnoga trgovacka društva već proizvode ili sklapaju svoje proizvode u državama koje teže članstvu u EU. Međunarodna podjela rada povećava konkurentnost društava, stvarajući time više radnih mjesta.
Kriminalitet	Širenje EU-a vodi do povećanja organiziranog kriminaliteta	Prekogranična suradnja policije i pravosudnih sustava koji su predani istim načelima diljem Europe čini borbu protiv (organiziranog) kriminaliteta djelotvornijom. To se odnosi na prodaju opojnih droga, trgovanje ljudima, pranje novca, krađu automobila i borbu protiv terorizma.
Zaštita okoliša	Zaštita okoliša u državama koje sudjeluju u proširenju daleko zaostaje za standardima u Europskoj uniji	Onečišćenje okoliša ne poznaje državne granice. Prema tome, svi Euroljani izvlače koristi iz ulaganja u zaštitu okoliša u državama koje će sudjelovati u proširenju. Države članice EU-a mogu isporučiti potrebne tehnologije.
Migracije	Jaz u prosperitetu unutar Europe dovest će do velikih imigracija iz novih država članica što će ugroziti radna mjesta, sustave zdravstva i socijalne skrbi, ali i socijalni mir u sadašnjim državama članicama EU-a.	Svaki krug proširenja EU-a bio je popraćen sličnim strahovima. Međutim, poboljšano gospodarsko stanje koje nastaje uslijed pristupanja EU stvorilo je mnoga nova radna mjesta u državama koje su sudjelovale u proširenju. Val imigracije od kojega su neki strahovali nije se dogodio.

// 17.12.2005.
Bivša Jugoslavenska Republika
Makedonija službeno postaje država
kandidatkinja za članstvo u EU. Početak
pregovora odgađen.

// 16.10.2007.
Hrvatska izabrana kao nestalna članica
Vijeća sigurnosti UN-a na razdoblje od
dvije godine.

// 04.10.2005.
Hrvatska počinje pregovore s Europskom unijom za punopravno članstvo nakon odluke ministara vanjskih poslova zemalja EU.

Pravna obavijest

UNIJA KOJA ST

Jedinstvo kao samonametnuta obveza

Europske integracije počele su se realizirati u godinama nakon Drugog svjetskog rata. Osnivači su shvaćali da je europski oblik nacionalističkih država rezultirao katastrofama kroz dva svjetska rata u prvoj polovici 20. stoljeća. Samo provedba integracija, prihvatanje postojećih granica i poštivanje različitih načina demokratskoga življena u susjednim zemljama bili su jamstvo mira među državama.

Judith Lewison
Ako se drugi krug proširenja i na trenutak ne uzme u obzir, to bi moglo produbiti jaz između istoka i zapada. Traži se cijelovito rješenje uz poštovanje i dostojanstvo prema Evropi kao svom domu.
Vilnius, LT

Nakon završetka Hladnoga rata, jednaka je svijest doveđa do integriranja Istočne Europe. Načelo ujedinjavanja Europe može se pronaći u većini snažnih smjernica za Europsku uniju.

„IZVLAČEĆI NADAHNUĆE iz kulturnog, vjerskog i humanističkog nasljeđa Europe, iz kojega su se razvije univerzalne vrijednosti neprocjenjivih i neotuđivih prava čovjeka, osobe, slobode, demokracije, ravnopravnosti i vladavine prava, PODSJEĆAJUĆI se na povijesni značaj dokončavanja podjele europskog kontinenta i potrebe za stvaranjem čvrstih osnova za izgradnju buduće Europe.“||

Završetkom ratova među narodima jugoistočne Europe, ujedinjavanje u EU ponovno je postala temeljna samonametnuta obveza EU-a. Načelo ujedinjavanja kao jamstva mira nije pitanje prisile – kakvo je bilo povijesno „unificiranje“ – nego je to stvar slobodne odluke naroda i izabrane vlasti. Poziv na traženje članstva zbog toga je također jasno naveden u Ugovoru o Europskoj uniji:

„Članak 49.

Svaka europska država koja poštuje načela iz članka 2. te je predana promicanju istih načela može dati zahtjev za postajanje članicom Europske unije. Europski parlament i državni parlamenti obavijestit će se o takvom zahtjevu. Država podnositeljica zahtjeva upućuje svoj zahtjev Vijeću, koji

kvalificiranosti o kojima se dogovori Europsko vijeće uzimaju se u obzir.

Uvjet primanja i prilagodbi Ugovoru na kojem se Unija temelji, a koje takvo primanje za sobom povlači, predmet je sporazuma između država članica i države podnositeljice zahtjeva. Ovaj sporazum podnose na ratifikaciju sve ugovorne države u skladu sa svojim ustavnim zahtjevima.“

Prenapregnutost carstava

Mnogi oblici dalekosežnih, multikulturalnih carstava pripadaju prošlosti. Teoretski gledano, ograničenost resursa i središnje snage da se zaustavi propadanje carstva na periferiji jedan su od razloga njihova kraja. Resursi nisu potrebni, samo vojna sila. Kulturna, gospodarska ili moralna dominacija – bila ona stvarna ili zamišljena – još su korisnije sile za dugovječnost.

Europska unija uopće nije jedno takvo carstvo. Nema jaku središnju moć uz pomoć koje dominira vazalima na periferiji. Sve države članice ravnopravne su u svojim pravima i obvezama. Kulturna osnova Europske unije odnosi se upravo na poštivanje različitosti. Humanost, građanska prava, vladavina prava, demokratsko sudjelovanje i prava manjina univerzalna su prava. Svi

// 17.02.2008.
Kosovo proglašava neovisnost 17. veljače 2008. Međunarodno priznanje stiže isti tjedan.

// 01.01.2008.
Slovenija preuzima predsjedanje Vijećem Europske unije.

// 15.12.2008.
Crna Gora prijavljuje se za punopravno članstvo u Europskoj uniji.

// 09.09.2008.
Srbija potpisuje Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju s EU za daljnje približavanje.

U preambuli Ugovora o Europskoj uniji izjavljuje se:

postupa jednoglasno nakon konzultacija s Komisijom i nakon zaprimanja suglasnosti Europskog parlamenta, koji odlučuje većinom svojih nadležnih zastupnika. Uvjeti

narodi i sve europske države koje su voljne obvezati se na poštivanje ovih načela mogu biti dio EU-a, a kao takve odgovorne su za ispunjavanje i održavanje takvih načela.

TALNO RASTE?

„Sve države članice ravnopravne su u svojim pravima i obvezama.“

Sklad i vječni mir?

To bi moglo odzvoniti kraj svim sporovima, previranjima i ratovima kako su prosvjetiteljski filozofi „predviđali“. Međutim, tome nije tako – osim kada je riječ o ukidanju rata! Sporovi i previranja neophodni su demokratskim društvima, pa je to slučaj i s Europskom unijom, a građanski oblici sporova još i više: oni su temelj mirnog razvoja.

Europski način rješavanja prijepornih

du niti o suzdržavanju od interesa, a ni o pukom načelu nego i o obvezi sudjelujućih i odgovornih društava te demokratskog vodstva.

Glas u globaliziranom svijetu

Jedna usporedba svjetskih sila u ranim desetljećima 22. stoljeća pokazuje da europske države i dalje ostaju među vodećim gospodarstvima. Međutim, kada je riječ o veličini država – u usporedbi s brojem stanovnika – lako je uvidjeti da su europske nacije već sada u drugoj svjetskoj ligi. Politički utjecaj povezan je s oba navedena čimbenika. Europa može predočiti svoja viđenja za potrebe rasprave na međunarodnoj sceni ako su takva mišljenja što je moguće jasnija. A to znači da ne smiju postojati neusklađeni zvukovi kao na tonskoj probi orkestra, nego mora postojati jasan stav.

Gdje su granice Europe?

može razvijati, na takvo pitanje nema jednostavnoga odgovora. Geografske su granice jasna stvar za Australiju te manje-više za Sjevernu i Južnu Ameriku. Ali, Afrika, Azija i Europa dijele mnoge međusobne veze. Na kraju se stvar svodi na samo-definiranje i samosvijest samih Euroljana. U demokratskim društvima nema vanjskih sila koje će rezolutno odrediti „Tko je tko“.

aleksandar_korlevski

Približavanje Europskoj uniji dovest će do veće mobilnosti intelektualnih potencijala mladih.

Bitola, MK

| Preamble Ugovora o Europskoj uniji (lisabonska verzija)

// 28.04.2009.
Albanija se prijavljuje za članstvo u Europskoj uniji.

// 19.12.2009.
Liberalizacija viznog režima za državljane BiH Jugoslavenske Republike Makedonije, Crne Gore i Srbije za takozvano Šengensko područje.

// 01.04.2009.
Albanija i Hrvatska postaju članice NATO-a. Članstvo BiH Jugoslavenske Republike Makedonije ne prolazi zbog veta Grčke.

// 11.09.2009.
Slovenija i Hrvatska postigle kompromis u vezi s graničnim sporom, pa Slovenija skida veto. Pregоворi s Hrvatskom se nastavljaju.

interesa jest takav da se odluči o tome u legitimno izabranim institucijama, pred očima javnosti, uz poštivanje manjinskih prava i pravnih uvjeta. Nije riječ ni o skla-

Lako je uvidjeti da zemlje jugoistočne Europe pred sobom imaju europsku opciju. Tako je i s Islandom i Turском. Ali ako govorimo o tome koliko se daleko EU

ŠTO RADITI U UČIONI

Europa kao aktivno učenje

Regija jugoistočne Europe nešto je posebno za Europu. Unatoč tome, to može biti ulaz u raspravu među mladim Europljanima o vrijednostima i strukturi EU-a. Ujedno može poslužiti za raspravu o mogućnostima i preprekama s kojima se mlađi Europljani suočavaju. To je jednako važno i za obrazovanje u školi i za neformalno obrazovanje.

Mnogi tekstovi koji se predstavljaju u ovoj brošuri mogu se upotrijebiti za analiziranje EU-a, potencijalnih kandidatkinja i država kandidatkinja. Slobodno možete raditi preslike brošure u obrazovne slike. Za neke od zadaća za podučavanje u učionicama na „stranici s aktivnostima“ upravo je to potrebno. Različite vrste analitičkih tekstova dobro su poznate te predstavljaju metode usmjerene ka rezultatima u obrazovanju i drugim temama.

Međutim, učenje o Evropi i njenim članicama također je nešto što europske učenike potiče da počnu koristiti svoj um i komunikacijske vještine. To može značiti da se učenike puste da se sami uključe. Mogu naučiti planirati što prvo žele učiti, a u sljedećim koracima o čemu međusobno razgovarati – dok je učitelj

Na početku, Vi kao učitelj možete početi s „stranicom s aktivnostima“ 15. Tamo ćete pronaći pripremljene zadatke koje možete primijeniti. Neki korisni savjeti za RJEŠENJA nalaze se u sljedećim stupcima.

Kako koristiti „stranicu s aktivnostima“?

Kao učitelj možete preslikati cijelu 15. stranicu te odrediti učenike koji će raditi na nekim njezinim dijelovima.

Prvi zadatak treba unaprijed pripremiti. Presliku 15. stranice treba podijeliti u redu tek nakon što se primijeni prva metoda. Za treći zadatak preslikajte 2. i 3. stranicu. Učenici rade u tri skupne na tekstu. Jedna skupina obrađuje temu mira, druga demokracije, a treća bogatstva. Trebaju izraditi plakat u stilu „mentalne mape“ i pokazati je ostalima.

Za 5. zadatak treba preslikati 6. i 7. stranicu.

Siva slova odgovor su na drugi zadatak ali se neće vidjeti ako ih na stroju za preslikavanje preslikate s niskom razinom osvjetljenja.

Za pripremu ovoga zadatka, učitelj treba preslikati kartu na stranici 8. i 9., ali bez informacija o zemljama. Učitelj zadržava sve preslike, a jednu stavlja na svoj stol, kako bi je mogao pokazati učenicima.

Učenici sjede u skupinama po četvero za jednim stolom. Na stolu se samo nalazi prazan komad papira i olovka. Učitelj objašnjava zadatak i označava početak svakog koraka:

- Jedan sudionik iz svake skupine dolazi do učiteljeva stola
- Ti učenici promatraju primjerak na učiteljevu stolu 30 sekundi
- Učenici se vraćaju u svoje skupine
- Dvije minute razgovaraju i crtaju ono što su vidjeli na papiru
- Zatim druga osoba iz svake grupe dolazi učitelju i promatra presliku 30 sekundi
- Vraćaju se, razgovaraju i opet dvije minute crtaju ono što su vidjeli
- Ostali sljedećem učeniku mogu zadata na što se usredotočiti

Zadatak je gotov kada se četvrti učenik vrati i kada se rezultati onoga što je video ugrade u iscrtanu kartu. Nakon toga učitelj dijeli

// 1.3.2010.

Ministar vanjskih poslova BiH najavljuje prijavljivanje svoje zemlje za članstvo do kraja godine.

Medunarodni sud pravde dovršio svoje veštačenje, prema kojemu kosovskim proglašom neovisnosti nije došlo do kršenja međunarodnog prava.

// 22.7.2010.

U pregovorima između Hrvatske i EU otvorena zadnja tri poglavila pravne stečevine.

// 22.12.2009.
Srbija se prijavljuje za članstvo u Europskoj uniji.

// 30.6.2010.
U pregovorima između Hrvatske i EU otvorena zadnja tri poglavila pravne stečevine.

tu samo da pruži pomoć. Gledajte ovu brošuru kao pozivnicu da sve intenzivnije učite o Europskoj uniji i zemljama jugoistočne Europe!

Prvi zadatak: „PRESLIKAKA s izazovima“

pripremljene preslike i učenici uspoređuju rezultat rada u skupini s izvornom kartom. Učitelj treba učenike pitati je li im zadatak bio lagan ili ne, što im je bilo iznenadenje, a što izazov.

CAMA | IZVAN NJIH?

Preslika s iza-zovima

(c) Oliver C. Grüner

Na preslici koju ste izradili u svojim skupinama vjerojatno je bilo nešto grešaka. Usporedite izvornikom s rezultatom rada svoje skupine i napišite napomene. Raspavite o tome zašto ste napravili takve pogreške.

Pravni postupak pristupa EU

(c) Oliver C. Grüner

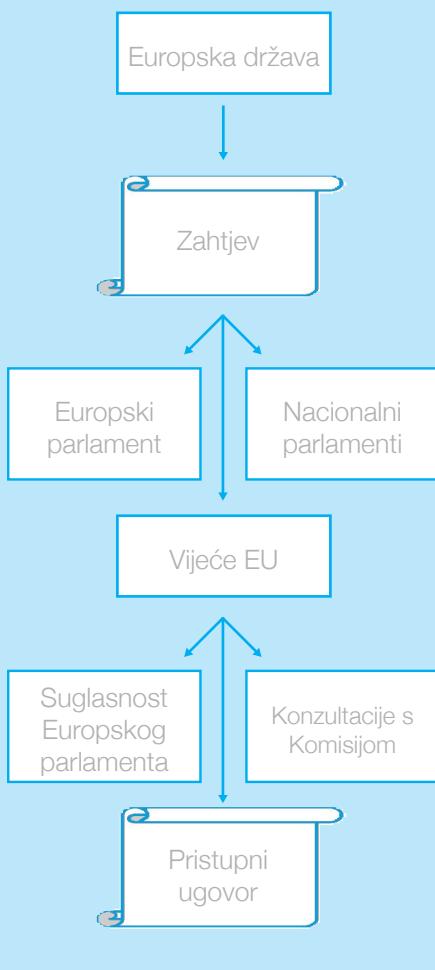
Tekst koji slijedi preuzet je iz Ugovora o EU. U njemu se nalaze pravne smjernice za pridruživanje država kandidatkinja. Uzmite ključne riječi iz pripremljenog prikaza.

Članak 49. Lisabonskog ugovora

„Svaka europska država (...) može dati zahtjev za postajanje članicom Evropske unije. Europski parlament i državni parlamenti obavijestit će se o takvom zahtjevu. Država podnositeljica zahtjeva upućuje svoj zahtjev Vijeću, koji postupa jednoglasno nakon konzultacija s Komisijom i nakon zaprimanja suglasnosti Europskog parlamenta, koji odlučuje većinom svojih nadležnih zastupnika. Uvjeti kvalificiranosti o kojima se dogovori Evropsko vijeće uzimaju se u obzir.“

SLIKA

čl. 49. Lisabonskog ugovora

// 12.12.2010.
Održavaju se prvi parlamentarni izbori nakon neovisnosti Republike Kosova. Promatrači EU primjetili ozbiljne navode o izbornoj prijeviri, pa su u pet općina izbori ponovljeni.

// 9.9.2010.
Srbija je spremna prihvati razgovore s Republikom Kosovom.

// 15.12.2010.
Liberalizacija viznog režima za državljane Albanije te Bosne i Hercegovine za takozvano Šengensko područje.

stvo – i izradite „mentalnu mapu“ na plakatu. Predstavite je razredu, a nakon toga raspavite o tome koji je od iznesenih razloga najvažniji. Možete li se sjetiti dodatnih razloga?

Ulazak u EU

(c) Oliver C. Grüner

Na vremenskom prikazu „slijeda događaja“ na ovoj stranici naći ćete izraz „takozvana Šengensko područje“. Na stranicama Evropske unije (http://europa.eu/travel/doc/index_en.htm) pronađite zašto je važno za zemlje jugoistočne Europe da postanu članice ovoga područja. Napišite kratku priču o nekome svoga uzrasta iz neke zemlje spomenute u vremenskom „slijedu događaja“. Opišite njihove osjećaje kao osobe „unutar Šengenskog područja“.

Provjeri zemlju

Opišite put jedne od sedam zemalja jugoistočne Europe prema Evropskoj uniji. S kojim se konkretnim preprekama suočava? Koje su koristi za tu zemlju? Kada može postati članica EU-a? Usporedite opis zem-

// 17.12.2010.
Crna Gora službeno postaje država kandidatkinja za članstvo u EU.

Unutar EU-a

(c) Oliver C. Grüner

U tekstu koji ste dobi-

li nalaze se odgovori na pitanje: Koji su razlozi tome da jedna država bude ili postane članicom EU-a? U svojoj skupini analizirajte jedan od razloga - mir, demokraciju ili bogat-

lje koju ste izabrali s radom nekog drugog iz razreda.

Ova publikacija izrađena je u okviru projekta PRINCE pod nazivom Proces proširenja EU: Otvorite svoj um i uključite se! Manifestacije u svrhu jačanja svijesti o budućem proširenju prema zemljama jugoistočne Europe u osam europskih zemalja! Publikacija čitatelju dalje zanimljiv uvid u povijest zemalja jugoistočne Europe, njihov put prema Europskoj uniji te daje pregled njihovih društvenih, kulturoloških i vjerskih raznolikosti. Nadalje, pomaže razumjeti što je smisao politike proširenja EU-a i kako zapravo funkcioniра.

Projekt se obraća učiteljima i organizacijama civilnoga društva koji se bave lokalnim građanskim obrazovanjem, tijelima lokalne vlasti, političkim akterima i novinarima. Projekt provode članovi Europske mreže političkih zaklada (European Network of Political Foundations, ENoP) u osam europskih država. Programme d'Information du Citoyen Européen, odnosno PRINCE, oblikovala je Europska unija kako bi europsku javnost informirala o proširenju Europske unije.

POSJETITE NAŠ BLOG AND I PRIDRUŽITE NAM SE NA FACEBOOK-u!

WESTERNBALKANBLOGSPOT.COM | FACEBOOK: THE EU-ENLARGEMENT PROCESS TOWARDS THE WESTERN BALKAN STATES

PARTNERI OVE PUBLIKACIJE

Sloboda, pravda i solidarnost temeljna su načela na kojima počiva rad zaklade Konrad-Adenauer-Stiftung (KAS). KAS je politička zaklada blisko povezana s Kršćansko-demokratskom unijom Njemačke (CDU). Kao suosnivač CDU-a i prvi kancelar Savezne Republike Njemačke, Konrad Adenauer (1876.-1967.) ujedinio je kršćansko-socijalnu, konzervativnu i liberalnu tradiciju. U okviru naše europske i međunarodne suradnje, radimo na tome kako bi ljudi mogli voditi svoj život prema samoodređenju, slobodno i dostoјanstvno. Doprinosom temeljenom na takvim vrijednostima pomažemo Njemačkoj u ispunjenju njezinih sve većih odgovornosti diljem svijeta.

Misija Zaklade hrvatskog državnog zavjeta jest postati centar izvrsnosti za političko obrazovanje i političko savjetovanje, djelujući na demokršćanskim načelima. Budući da se politička doktrina kršćanske demokracije uvelike oslanja na kršćansko-socijalni nauk, naša načela usredotočuju se na čovjeka-osobu i njegovo dostojanstvo. Pozivajući se na kršćansko-socijalni nauk, temeljne vrijednosti Zaklade hrvatskog državnog zavjeta počivaju na socijalnoj pravdi političke zajednice, koja u konačnici postoji radi općeg dobra, a zadaci Zaklade su da se na nacionalnom i međunarodnom planu putem političke naobrazbe zauzima za mir, slobodu i pravednost.